

20. 11. 1994

Toto rozhodnutí je právoplatné - vykonatelné

Městský soud v Praze

dne 29. 1. 1998

32 C 88/93 - 63

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem JUDr. Tomášem Vejnarem ve věci žalobce: PhDr. Ján Kravárik, bytem Červenákova 6, Bratislava, zast. JUDr. Tomášem Absolonem, advokátem advokátní kancelář ul. 5. května 51, Praha 4, proti žalovanému: Slovenská informačná služba, se sídlem Drieňova 22, P.O. Box 69, Bratislava, o ochranu osobnosti,

t a k t o :

U r č u j e se, že žalobce byl neoprávněně evidován v materiálech bývalé Státní bezpečnosti jako tajný spolupracovník v kategorii § 2 odst. 1 písm. b) zák. č. 451/91 Sb.

Žádní z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svým návrhem domáhal určení neoprávněnosti své evidence jako osoby uvedené v ust. § 2 odst. 1 písm. b) zák. č. 451/91 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky (lustrační zákon) s tím, že mu dne 10. 12. 1992 bylo Federálním ministerstvem vnitra ČSFR vydáno tzv. pozitivní lustrační osvědčení. Vzhledem k tomu, že žalobce nikdy s bývalou Státní bezpečností nespůlpracoval, cítí se být vydáním lustračního osvědčení dotčen ve svých osobnostních právech, když tato skutečnost zasáhla do jeho občanské cti i do pověsti žalobcovy rodiny.

Ve své účastnické výpovědi dne 11. 10. 1993 žalobce vypověděl, že nikdy nebyl spolupracovníkem STB, není si vědom toho, že by byl touto organizací kontaktován a nikdy ani nebyl žádám, aby se takovým spolupracovníkem stal. Narozdíl od svých kolegů ze zaměstnání neprodělal žalobce žádný pohovor na Státní bezpečnosti ani v souvislosti se svým pracovním pobytem v Latinské Americe, kam byl služebně vyslán.

Ve své účastnické výpovědi dne 9. 10. 1997 pak žalobce uvedl, že po jedné ze svých četných zahraničních služebních cest byl v roce 1989 předvolán na Místní oddělení Veřejné bezpečnosti. Zde mu byly kladeny neurčité dotazy ohledně jeho pracovního zařazení a ohledně obsahu zahraničních služebních cest. Vyslýchající se choval přátelsky a zdůrazňoval, že je žalobcův krajan. Po čase byl žalobce znovu vyzván k setkání, toto proběhlo v bistru nedaleko jeho pracoviště. Kromě příslušníka, jehož znal žalobce již z minula, byl přítomen ještě jeden muž. Žalobci byly znovu kladeny neurčité otázky, byla zmiňována i jeho minulost a postoje v roce 1968. Žalobce získal pocit, že se o něj policie zajímá kvůli jeho činnosti v roce 1968 a celou záležitost ohlásil pracovníkovi ÚV KSS Solíkovi, který mu slíbil, že zakročí. Naposledy byl žalobce vyzván k třetímu setkání ve stejném bistru před služební cestou na festival v Koreji. Byl příslušníkem bezpečnosti tázán, zda by v případě, kdy by něco „zajímavého“ viděl, toto ohlásil. Protože měl žalobce strach, neurčitě přislíbil, že by v takovém případě podal zprávu. Poté již k žádnému setkání nedošlo. Žalobce popřel, že by podepsal jakýkoli závazek o spolupráci s orgány STB, k takové spolupráci se nezavázal ani ústně. Nebylo mu ani známo, že jde o pracovníky STB, nikoli o příslušníky Veřejné bezpečnosti, na jejichž služebnu byl při prvním kontaktu předvolán.

Z výpovědi svědka Miloše Pavlise soud zjistil, že v letech 1988 a 1989 sloužil u Státní bezpečnosti na úseku boje proti vnějšímu nepříteli. Měl na starosti zahraniční novináře. Se žalobcem se opakovaně setkal a tázal se jej, zda by byl ochotný podávat STB potřebné informace. Žalobce spolupráci výslovně neodmítl, písemný závazek mu předložen nebyl. Při jednání se žalobcem nebyl používán termín „STB“, bylo vždy hovořeno o spolupráci s kontrarozvědkou. Na přesné znění formulace, již svědek žalobce vyzval ke spolupráci, si již nevzpomene.

Z výpovědi svědka Františka Majtána bylo zjištěno, že v letech 1988 a 1989 pracoval jako náčelník 12. správy, 1. oboru, 1. oddělení ministerstva vnitra, jednalo se o úsek boje s vnějším nepřítel. Na žalobce si svědek nevzpomíná. *Jurgen*

Z obsahu osobního svazku žalobce registrační číslo 39408 soud zjistil, že žalobce byl dne 22. 2. 1989 zaregistrován jako kandidát tajné spolupráce, dne 29. 9. 1989 jako agent Státní bezpečnosti s krycím jménem „Jano“. Svazek obsahuje i zprávu o získání žalobce ke spolupráci vypracovanou dne 3. 10. 1989 kpt. Pavlisem.

Na základě provedených důkazů došel soud k závěru, že žaloba je důvodná.

V souvislosti s rozpadem České a Slovenské Federativní Republiky zabýval se soud v prvé řadě otázkou právního nástupnictví po zaniklém Federativním ministerstvu vnitra, vůči němuž žaloba původně směřovala, a to na území Slovenské republiky, jejíž je žalobce občanem. Usnesením vlády Slovenské republiky č. 276/93 byla vydáváním tzv. lustračních osvědčení podle zákona č. 451/91 Sb. v období od 20. 4. 1993 do 20. 1. 1994 pověřena Slovenská informačná služba. Přestože tuto činnost po 20. 1. 1994 Slovenská informačná služba již nevykonávala, je to tento orgán, který archivní materiál bývalé Státní bezpečnosti ve Slovenské republice nadále spravuje a který má možnost jej nadále využívat. Není proto

rozhodující (jak v námitce nedostatku své pasivní legitimace namítal žalovaný), zda příslušné státní orgány pověřily či nepověřily další realizací činností vyplývajících ze zákona č. 451/91 Sb., jiný státní orgán. Za situace, kdy bývalým Federálním ministerstvem vnitra ČSFR bylo žalobci vydáno lustrační osvědčení dokládající evidenci žalobce jako osoby uvedené v ust. § 2 odst. 1, písm. b) zák. č. 451/91 Sb., je to tedy Slovenská informačná služba, kdo je v řízení o určení neoprávněnosti takové evidence v materiálech bývalé STB pasivně legitimován.

Při posuzování důvodnosti uplatněného žalobního návrhu vycházel soud při hodnocení provedených důkazů z rozkazu ministra vnitra ČSSR ze dne 25. 1. 1978, jímž byly vydány směrnice pro práci se spolupráci s orgány STB a náležitosti tzv. vázacího aktu stanovila v čl. 46, že souhlasí-li získávaný tajný spolupracovník se spoluprací, podpisuje připravený závazek k spolupráci nebo jej sepíše sám volnou formou (odst. 1). Písemný závazek se nevyžaduje v případech, kdy by jeho podpis mohl ohrozit dobrý vztah získávaného tajného spolupracovníka ke spolupráci s kontrarozvědkou. V tomto případě postačuje ústní souhlas získávaného spolupracovníka (odst. 2). Z výše uvedeného vyplývá, že závazek o spolupráci s orgány STB nemusel být v době, o níž se v posuzovaném případě jedná, nutně písemný, nýbrž postačoval i slib učiněný ústně. I takto - ústně - učiněný slib musel mít ovšem nepochybně určitou formu a konkrétní obsah dokládající dobrovolný závazek získávané osoby ke spolupráci se Státní bezpečností. Podle názoru soudu v daném případě žalovaný neunesl tzv. důkazní břemeno, jež na něm ve smyslu ust. § 120 odst. 1 o.s.ř. v řízení spočívalo, když neprokázal, že slib, který žalobce učinil, měl požadovaný obsah a že splňoval náležitosti závazku o spolupráci tak, jak byly shora citovanou směrnicí tehdejšího ministerstva vnitra vyžadovány. Výpověď žalobce byla sice značně rozporná (v žalobě i ve výpovědi ze dne 11. 10. 1993 veškerou povědomost o jakýchkoli kontaktech popřel, zatímco ve výpovědi ze dne 9. 10. 1987 určité kontakty připustil) a poměrně nevěrohodná, pokud při svém vzdělání a služebním postavení tvrdil, že nevěděl, že je ke schůzkám do bistra zván příslušníky Státní bezpečnosti a nikoli běžnými policisty (zvláště když připustil povědomost o zájmu Státní bezpečnosti o ostatní kolegy vyjíždějící služebně do zahraničí). Žalobce koneckonců sám připustil, že ze strachu jakýsi neurčitý příslib sdělení případných informací na poslední schůzce učinil. Tyto skutečnosti však podle názoru soudu nepostačují k tomu, aby bylo možno dovodit, že ke slibu o spolupráci došlo výše popsáním požadovaným způsobem. V tomto směru je výpověď svědka Pavlise rovněž neprůkazná, navíc svědek uvedl, že žalobce spolupráci výslovně neodmítl, nikoli, že učinil požadovaný slib. Obsah slibu není patrný ani z písemné zprávy o získání žalobce ke spolupráci, jež je součástí žalobcova osobního svazku. Za této situace tedy soud dospěl k závěru, že se žalovanému nepodařilo prokázat oprávněnost evidence žalobcovi osoby jako osoby uvedené v ust. § 2 odst. 1, písm. b) lustračního zákona, a žalobě proto vyhověl.

Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., když úspěšný žalobce se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 9. října 1997

Za správnost vyhotovení
Eliška Šimová

JUDr. Tomáš Vejnar, v.r.
soudce

Úřad města Hradec Králové č. j. 1584/98/S

Tento úpiný - ústřední spis - fotokopie
souhlasí doslovně s 4 stránkový
prvopisem - opisem - fotokopii.

v Hradci Králové dne:

25. 11. 1998

Podpis

